

Ocena Lutkovnogledališka predstava Praška lekcija

Jakub Vašíček in Tomáš Jarkovský: ?zakaj
Režija Jakub Vašíček
Lutkovno gledališče Maribor
Premiera 3. 3. 2011

Zamisli o še enem mariborskem gledališču, ki bi dopolnjevalo repertoar drame SNG Maribor oziroma predstavljalo nekakšen generacijski most do zahtevnejših vsebin, so že stare, vendar z izjemo nekaterih bolj ali manj improviziranih poskusov uresničitve nikoli ni bilo. Z odprtjem novega lutkovnega gledališča v minoritskem kompleksu pa sta bili, kot se zdi, z eno potezo rešeni dve zadregi – končala se je prostorska stiska lutkarjev in mesto je tako rekoč čez noč dobilo še eno gledališko hišo.

Ne samo novi prostori, tudi nov, razširjen igralski ansambel pomeni povsem soliden okvir za tovrstno dvojno vlogo minoritov. Že do zdaj smo videli nekaj predstav, pri katerih so bile lutke zgolj pomožen rekvizit, predstava ?zakaj pa je prikazala paleto možnosti, ki jih ponuja oder na Lentu, predvsem pa je bila to manifestacija praške šole DAMU. Tam sicer formalno obstajata ločena programa za gledališče in lutkarstvo, vendar morajo slušatelji slednjega obvladati vrsto klasičnoigralskih veščin – in prav standardni gledališki elementi so temeljno ogrodje predstave ?zakaj v režiji Jakuba Vašíčka.

Projekt je sicer namenjen najmlajšemu občinstvu, vendar se bodo ob njem kratkočasili tudi njihovi starši, poleg tega jih bo rešil iz nekaterih zadreg pri vprašanjih, kot sta Kje ima deževnik glavo? in Zakaj je morje modro?. Ali pa pri prvih nadebudnih vprašanjih o fizičnih razlikah med deklicami in dečki. Tekst, ki je delo režiserja Vašíčka in dramaturga Tomáša Jarkovskega, sicer ni posebej inventiven, pravzaprav je ponekod razvlečen in nedorečen, prehajanje med stvarnimi in virtualnimi prizori in situacijami je nekoliko površno in alogično, vendar vse to nadomestijo režiserski koncept ter predvsem igralske kreacije.

Ton in ritem predstavi – in to tako v prenesem kot dobesebnem pomenu – daje Miha Bezeljak. Eno leto je bil član mariborske Drame, vendar bi težko rekli, da ga bomo glede na tamkajšnje projekte ohranili v nepozabnem spominu, zato pa odlično funkcionira na odru lutkovnega gledališča. In to v vseh vlogah: kot bobnar, tolkalist in generator najrazličnejših zvokov in šumov, ki so bodisi zgolj ritmična spremljava ali nadomeščajo glasove protagonistov, pa tudi kot igralec in lutkar. Druga zvezda predstave je praška študentka Elena Volpi, ki je delo tudi prevedla, saj je izvrstno obvladovala vse odrske prvine, vključno s plesom, petjem in pantomimo, projekt pa prepričljivo zaokrožujejo Maksimiljan Dajčman, Aja Kobe in Anže Zevnik. Sodelovanje s Prago je torej prineslo odlično predstavo, slišati je, da naj bi na ljubljanski AGRFT jeseni le izvedli dolgo napovedan študij lutkarstva. Končno.

Peter Rak

Delo, 8. 3. 2011